

ТОЛЕРАНТНЕ ПОЄДНАННЯ «СТАРОГО» І «НОВОГО» В ДИЗАЙНІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Місто ХХІ століття в архітектурному сенсі являє собою урбанізоване, техногенне середовище, яке часто-густо об'єднує в собі історичне минуле з об'єктами архітектурної та містобудівної спадщини та сучасність зі сміливими проектними рішеннями. Історичні будівлі мають свій неповторний характер. Вони не лише представляють певний етап розвитку міста, його історію, культуру, а й формують його дух місця, його історичне обличчя.

Не один рік тривають дискусії щодо включення сучасних архітектурних об'єктів в такий історичний контекст. Це відбувається як у професійних колах, так і серед містян. Звичайно, таким рішенням повинен передувати ретельний фаховий передпроектний аналіз. Але час від часу серед затишної історичної забудови з'являються «скляні монстри»... З такими контрастними експериментами не завжди погоджуються. Як свідчать численні публікації, єдиної думки поки не сформувалося. Тож чи варто в зводити надсучасні за архітектурним рішенням будинки в історичному середовищі? Чи є приклади вдалих рішень? Як поєднати «старе» і «нове» у місті, яке не одне століття є прекрасним життєвим середовищем?

Відповісти на ці питання варто реальними прикладами таких рішень у закордонній та вітчизняній практиці. У багато містах Європи урбаністи обирають локаціями для своїх сучасних будівель саме старовинні пам'ятки. Аналіз таких рішень дозволив виявити найбільш поширені *тенденції поєднання історичної та сучасної забудов* (рис. 1), а саме:

1. Використання існуючої історичної будівлі на рівні перших поверхів (ярусів сприйняття людиною) з сучасними добудовами на наступних; у переважній більшості призводить до контрастних рішень;

2. Підпорядкування нової будівлі загальному архітектурно-планувальному рішення історичного середовища, але без наслідування його ні в деталях, ні в матеріалах; веде до візуального розчинення нової архітектури в старій, але разом з тим – і до збереження різниці епох та стилів;

3. Використання віддзеркалюючих оздоблювальних матеріалів на фасадах нових будівель, що дозволяє відтворити (віддзеркалити) контекст історичного середовища але в сучасному архітектурно-планувальному рішенні;

4. Використання футуристичних нових об'єктів (подекуди занадто сміливих і, навіть, зухвалих) у безпосередньому контакті з історичними; у

більшості випадків має провокативний вигляд;

5. Створення «нового дублера» поряд з існуючим історичним об'єктом, який тотожний йому за функцією, масштабом і рівнем деталізації; має вигляд «близнюків» з різних епох;

6. Блокування нового об'єкту до існуючого історичного; веде у більшості випадків до стриманих, але контрастних рішень за рахунок спокійних форм, подібності масштабів.

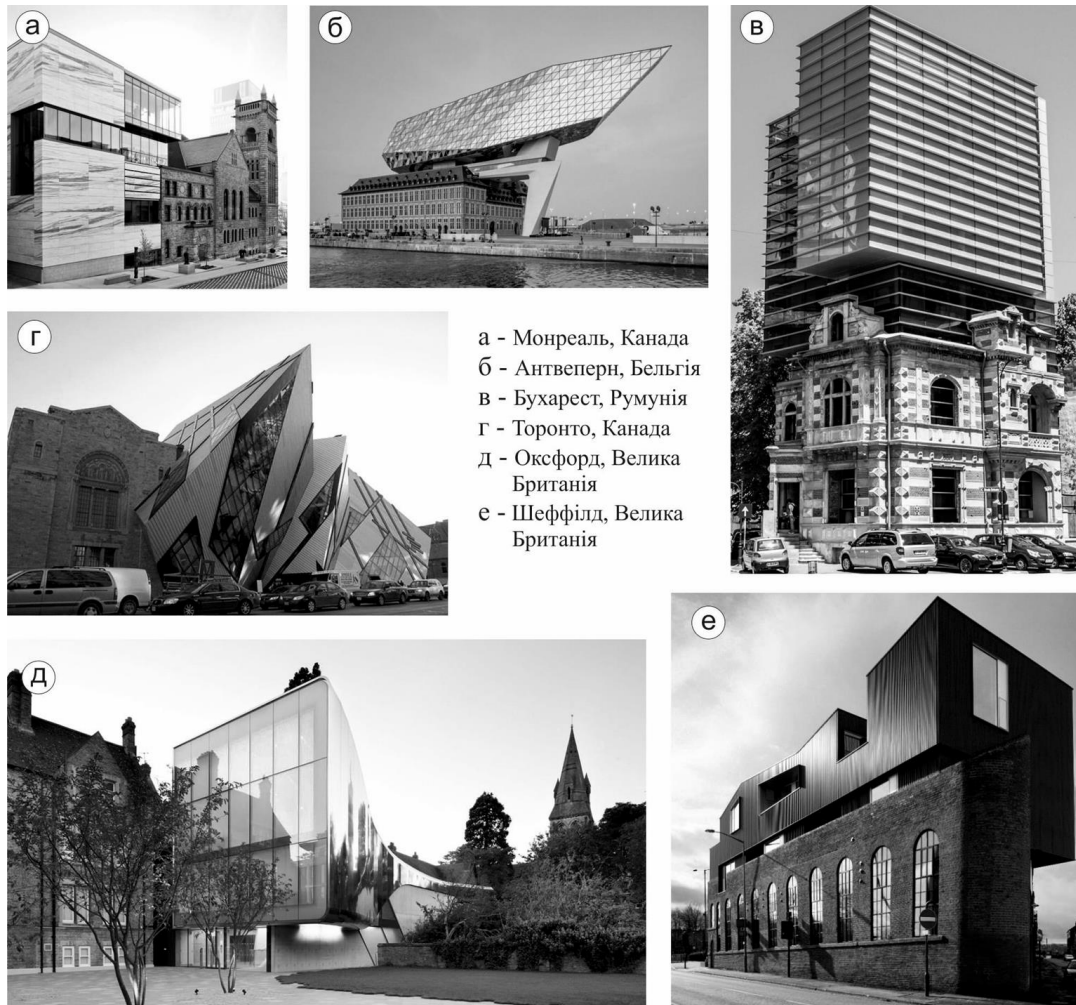

Рис. 1. Актуальні тенденції поєднання історичної й сучасної забудов

Отже, питання щодо співіснування «нового» поруч із історичними об'єктами залишається дискусійним. Наші міста повинні розвиватися відповідно ХХІ століття, впроваджувати сучасні архітектурні тенденції. Але, водночас, важливо знайти толерантні рішення, більш доцільні локації для сучасних архітектурних об'єктів, які би дали можливість упроваджувати інновації і при цьому зберегти унікальне обличчя старовинних частин міста.